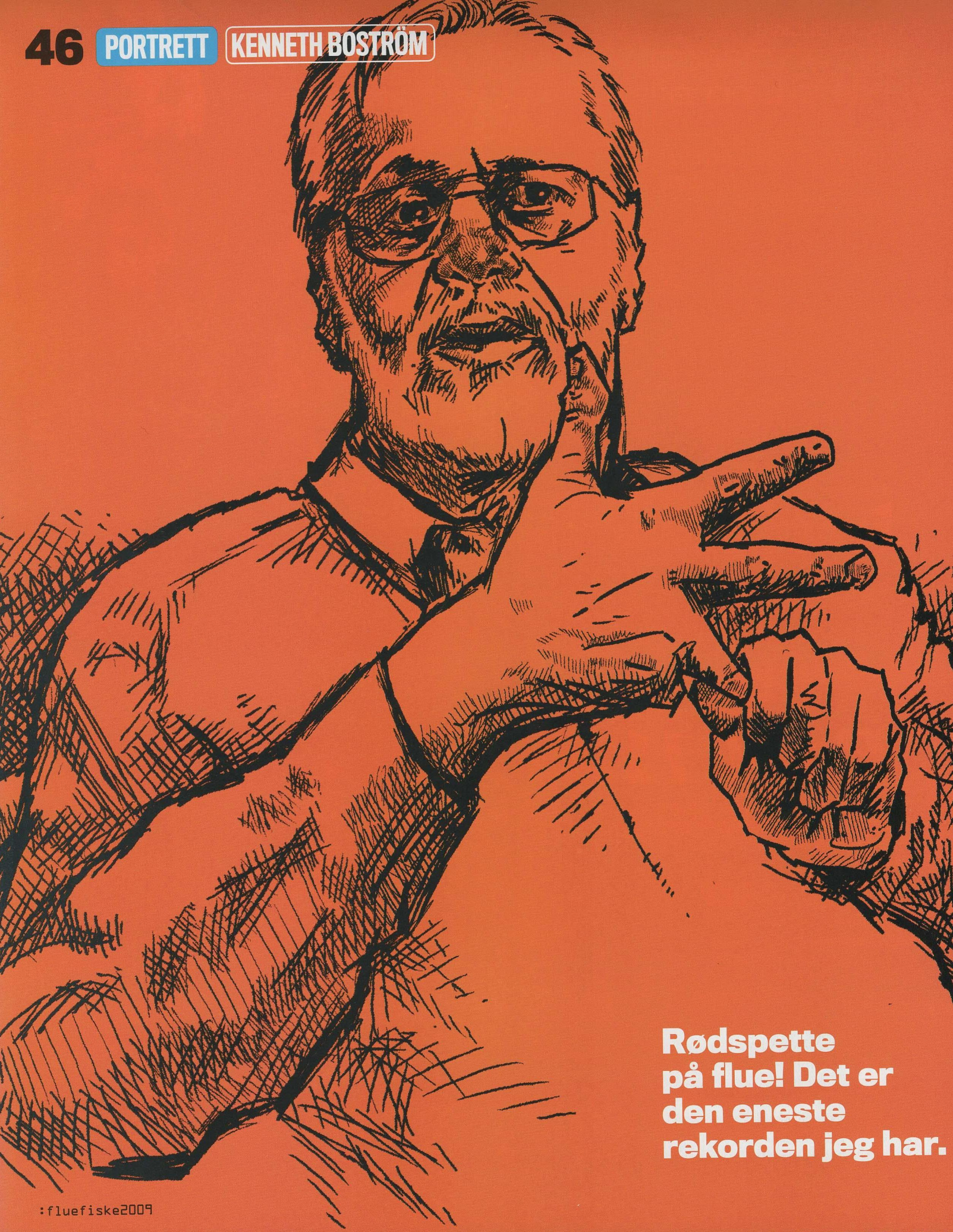

**Rødspette
på flue! Det er
den eneste
rekorden jeg har.**

MR RACKELHANE

TEKST: MORTEN HARANGEN ILLUSTRASJON: SAM KLEIN

Kenneth Boström har jaktet ørret i Marokko, fått rødspette på tørrflue og er lommekjent på New Zealand og i Montana, USA. Men det er likevel Norge mannen bak vårflueklassikeren Rackelhanen ikke kan leve uten.

– Det hender jeg rusler bort i steinrøysa rett her nede og tar noen kast. Vårflueimitasjoner fungerer alltid. I mai, for eksempel, fisker jeg etter torsk. De er ikke store, vet du, men det er moro likevel når de kommer opp og suger fluene i seg.

Kenneth Boström ler. Den innovative fluefiskeren og stangbyggeren sverger til tørrfluefiske, uansett hvilken art det jaktes på.

Jeg treffer 64-åringen i den store, elegante leiligheten hans i Helsingborg, knappe hundre meter fra sjøen. I gangen henger innrammede fluer, bundet av pionerer som Vincent Marinaro og Lee Wulff. På et lite kontor prydes veggen av noen titalls gamle og nye splitcanestenger. Fra stua, hvor vi tar plass,

er det en fantastisk utsikt mot Helsingør og Kronborg slott i Danmark.

Selv om det blir noen turer etter sjørret og horngjel, er det ikke saltvann Boström foretrekker. Men det var likevel i saltvann han satte sin eneste, og relativt overraskende, tørrfluerekord.

– Det skjedde på stranden, en bit lenger opp, for tre år siden. Jeg fisket med en Rackelhane og plutselig dukket en merkelig fisk opp og tok den. Jeg sto der, forfjamset, og tenkte «hva i alle dager er det»? Ute i vannet så jeg noe mørkt, som plutselig ble hvitt og så var det mørkt igjen. Den gikk opp og ned, opp og ned. Vet du, det var en rødspette! Det er den eneste tørrfluerekorden jeg har.

Anders er virkelig dyktig på mange språk, men dialekten til de gamle, lokale gubbene der oppe fatter han ikke.

DET ER IMIDLERTID stor, vill brunørret Kenneth Boström er ute etter. Utfordringen, spenningen og belønningen dersom man lykkes, gir den ultimate fluefiskeopplevelsen, mener han.

– Stor, vill ørret leker man ikke med. Det er alvor og krever tankevirkosomhet. Å ha riktig flue og presentere den korrekt betyr alt. Jeg kan legge ned mye tid, gjerne flere timer, på observasjon av en riktig flott ørret. Helt til jeg vet eksakt hvordan jeg skal fiske på den. Du vet, feilen nesten alle flue-fiskere gjør er å umiddelbart begynne å vifte med stanga. I foredragene jeg holder pleier jeg å si at fluefiskerne skremmer ni av ti store, ville ørreter allerede før de begynner å fiske.

Likevel mener Kenneth at ørretene er ganske korte i skallen, for å bruke hans egen, treffende karakteristikk. For, som alle fluefiskere trolig har erfart, kan fiskene bli frustrerende spesialiserte.

– Jeg husker Lennart Bergqvist og jeg fisket i Norge. Da vi kom til elva var det en stor Ephemerella Aurivilli-klekking, og vi så tydelig ørrethalene vifte i overflaten. Det var åpenbart at de tok nymfer på vei opp. Men vi fikk bare én fisk hver, før de plutselig forandret meny og bare ville ha klekkere. Skiftet kom etter fem, kanskje ti minutter. Lennart byttet i alle fall flue og fikk flere ørreter, mens jeg sjanset på å beholde min og fikk ingen. Helt til ørretene noen minutter senere gikk over til duns, og vi begge stupte ned i flueboksen. Aldri har jeg opplevd så raske endringer. Det gjelder å følge med.

DEN KUNNSKAPSRIKE SVENSKEN har reist verden rundt i løpet av sitt lange fluefiskerliv. Allerede på slutten av 1970-tallet besøkte han New Zealand for første gang, og i 11–12 år arrangerte han turer til Montana, USA. I store campingbiler reiste Kenneth og deltakerne rundt, fra den ene praktfulle elva til den andre.

– Det var hyggelig, men jeg tilbrakte i prinsippet

hele sommeren der borte, ble kjent med nesten hver eneste krik og krok og det frister ikke lenger. Det er for mange fluefiskere nå, der som ellers, sukker han.

Likevel, det finnes unntak. Steder knapt en fluefisker har besøkt, men som kanskje er verdt en tur. I alle fall hvis eventyr, spenning og eksotiske opplevelser er like viktige som selve fisket. Kenneth er sannsynligvis én av svært få personer som har fisket med flue etter ørret i Marokko.

– Jeg mistenker det, ja. Det var en periode jeg guidet i Alaska, skjønner du, og der traff jeg en kar som fortalte om en fisketur til Atlasfjellene. Fristelsen ble for stor og jeg reiste, forteller han og smiler. Men selv om det ble noen ørreter, var fisket en skuffelse.

– Ved den angivelig beste elven vi fikk tips om, hadde en eller annen riking bygd et stort, jævla sommerhus, og demmet opp elven slik at den var forvandlet til en innsjø. Men for all del, ørretene vi fikk var pene. De liknet egentlig veldig på sine skandinaviske brødre og søstre. Jeg kan ikke begripe annet enn at ørretene i Marokko tilhører en gammel, naturlig stamme, for selv om jeg har lett grundig, har jeg ikke funnet opplysninger som tyder på at det er satt ut fisk der, fortsetter Boström.

Det ble ingen flere ekspedisjoner til Marokko. Selv om været sikkert er bedre der, ser nemlig Kenneth ingen grunn til å fly over bekken etter ørret lenger. Det holder med en kjøretur over grensen.

- FØRSTE GANG JEG fisket i Norge var på Rena i 1962. Siden har det jo blitt utallige turer i Røros- og Femunden-traktene. Jeg har blant annet holdt en rekke kurs i Glomma. Selv om det nå har blitt trangt om plassen, lengter jeg alltid tilbake. Jeg har tross alt lært insektsfaunaen å kjenne, vet når klekkingsforholdene er riktige og når de virkelig store, ville ørretene er på hugget. Jo, Norge er spesielt, synes jeg.

Derfor kjøpte Kenneth og kompisen Anders Eng-

ström et gammelt, delvis verneverdig småbruk i Singsås. Etter omfattende og dyr restaurering er i dag hovedhus, stabbur, eldhus, låve og de andre bygningene et sjarmerende skue. Men om den lille gården har kostet blod, svette og kanskje tårer, veier beliggenheten opp for all jobb og frustrasjon. For en lidenskapelig ørrettilhenger ligger adskillige vann og elver innen dagstur-rekkevidde. Og bare 50 meter nedenfor tunet renner Gaula.

– Anders er definitivt den mest intensive laksefiskeren. Men jeg forsøker også av og til, dersom forholdene virker lovende. Jeg bruker forresten tørrflue på laksen også. Rackelhonan, som jeg kaller den, er svært enkel å binde. Tre cdc-fjær først, så tre nye cdc-fjær og til slutt ytterligere tre cdc-fjær framme ved øyet. Ikke noe annet. Men den fungerer. Den største laksen jeg har tatt veide omtrent 14 kilo, forteller Kenneth.

Ikke overraskende ser han fram til sommeren, da han planlegger å tilbringe tre måneder i Singsås.

– Vi er blitt tatt virkelig godt imot. Naboene er fantastisk hyggelige, selv om stakkars Anders ikke blir klok på trøndersk. Han er virkelig dyktig på mange språk, men dialekten til de gamle, lokale gubbene der oppe fatter han ikke.

ETTER Å HA drukket kaffe og smakt på kakene til samboeren, Ann, inviterer Kenneth til et besøk i det aller helligste. For 64-åringen har ikke bare designet vårflueklassikeren Rackelhanen. Han er dessuten en anerkjent stangbygger, og produserer i dag 6–7 stenger i året.

Verkstedet hans ligger noen minutters kjøretur fra leiligheten, i en stille og påfallende varm bygårdskjeller. Perfekt til å tørke bambus i.

Stengene til Boström har en bunndel i splitcane, mens midt- og toppdelene lages i kullfiber. En uvanlig kombinasjon, men typisk den innovative svensken. Han ville ha en spenstig stang, men som ikke

Her i stangbyggerverkstedet tilbringer Kenneth adskillige timer. (Foto: Kjell Harangen)

var for tung ytterst og som responderte raskt, egnet til å gjøre presise kurvekast.

– Jeg oppdaget tidlig at den største sjansen man har til å fange en stor, vill ørret, er om man vader ut rett bak fisken. Da kommer man så nær at man har kontroll over kast og flyt. Men problemet er line og fortom. Legges de direkte over ørreten er det nesten alltid kjørt. Derfor begynte jeg med tradisjonelle kurvekast, men dem har man liten kontroll over. Så fortsatte jeg å eksperimentere med andre teknikker, og var dessuten på jakt etter et godt hjelpemiddel. Altså en stang som var laget til det formålet, forteller Kenneth, og viser fram noe av utstyret han bruker til den tidkrevende prosessen.

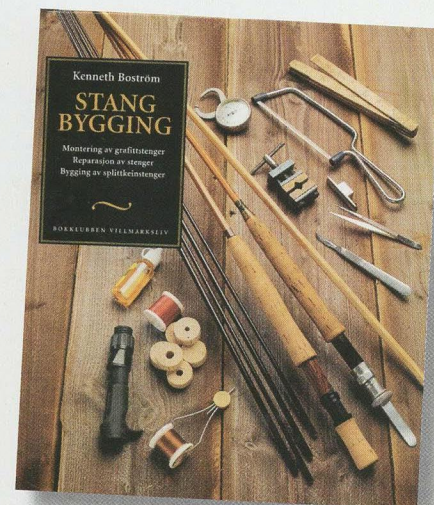
I dag bruker han utelukkende Rackelhanen, som også er navnet på stengene, når han fisker. Det skyldes ikke nødvendigvis mangel på gode alternativer.

– Det er jo slik i dag, vet du, at folk har for mange stenger. Skal jeg gi unge fluefiskere et råd så er det helt klart å i hovedsak holde seg til én type stang, og heller variere mellom klassene. For

eksempel 4, 5 og 6, avhengig av omstendighetene. Da får man en helt annen kontroll enn hvis man bruker en skog av stenger. Faktisk er det viktigere å trene seg inn på én type stang enn det fluefiskere flest tror. Man kan simpelthen ikke lære seg å kontrollere alle.

I DET ORGANISERTE rotet i stangbyggerverkstedet i Helsingborg ligger det flere, gamle eksemplarer av Flugfiske i Norden. Bladet fyller 30 år i 2009, og Kenneth var blant de sentrale personene i oppstarten.

– Tanken var egentlig å lage et medlemsblad til Södra Sverige Flugfiskeklubb, som vi nettopp hadde startet. Det skulle inneholde forskjellige artikler, fakta, reisefortellinger. Inspirasjon var det amerikanske Fly Fisherman. Men etter litt diskusjon ble vi enige om at vi heller skulle lage et magasin for alle. Vi startet et aksjeselskap, og Bengt Öste og jeg satte oss ned, ringte rundt til venner og kjente og solgte aksjer.

Kenneth har flere bøker på samvittigheten. Denne, om stangbygging, kom på norsk i 1997.

Startkapitalen var sikret, resten er historie. Riktignok var Flugfiske i Norden (FiN) nær en konkurs og nedleggelse på 1980-tallet, men bladet overlevde krisen og har i dag en trofast leserskare. Kenneth koser seg fremdeles med jubilanten, men er ikke direkte involvert i utgivelsen mer.

– FiN er jo en slags baby, ikke sant, så jeg leser det alltid. Jeg synes det er riktig bra, men konkurransen på bladmarkedet i dag er tøff og det er vanskelig å finne nye temaer. Alt er i prinsippet omtalt og beskrevet tidligere. Derfor er det veldig sjelden jeg skriver om fluefiske lenger. Er det ikke noe helt nytt jeg kan bringe til torgs, lar jeg heller være, sier han.

Men det er jo likevel lov å håpe at det kommer en ny bok fra 64-åringens penn. Selv om han gjør sitt beste for å dempe forventningene betraktelig.

– Jeg har blant annet skrevet disse guidene om døgnfluer og vårflyer. Så har jeg i 20 år holdt på med en bok om øvrige insekter som ørretene spiser, men den blir jeg nok aldri ferdig med. Det er for omfattende.

Kenneth røper at han også har lekt med tanken om en bok om sitt innholdsrike fluefiskeliv, men heller ikke den blir en realitet med det første.

– Nei, du ... Jeg har ikke lyst. I en slik bok skal man være ærlig, oppriktig og angi storfisk-plasser. Det er ikke aktuelt ennå. Jeg planlegger nemlig å fiske noen år til, avslutter Kenneth og smiler lurt. Det er dårlige nyheter for storørreten i Norge.